بسمه تعالی

دستورالعمل تاسیس مراکز تحقیقات علوم پزشکی دولتی

مقدمه

با هدف ارتقا و توسعه کیفی و هدفمند ساختارهای تحقیقاتی، در تعاملی موثر با معاونت محترم آموزشی، دانشگاه های علوم پزشکی و سایر ذی نفعان، دستورالعمل تاسیس مراکز تحقیقات علوم پزشکی دولتی، بر اساس الزامات به روز در حوزه ارتقای کیفی مراکز تحقیقاتی مورد بازنگری قرار گرفت. در این راستا؛ ساماندهی و استفاده هدفمند از تجهیزات، امکانات و نیروی انسانی متخصص و ایجاد تشکیلات منسجم در زمینه اجرای پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و مداخله‌ای و آموزش‌های پژوهش محور و مرتبط به‌منظور بسط نوآوری و افزایش کیفی توان آموزشی و پژوهش کشور، تولید علم، تجاری‌سازی دانش و دستاوردهای پژوهشی و فناوری، توانمندسازی و تربیت نیروی انسانی متخصص حسب مقررات و ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به‌منظور دستیابی به مرجعیت علمی در زمینه‌ی پژوهشی منطبق بر رسالت مراکز تحقیقاتی مدنظر قرار گرفته است.

از نکات حائز اهمیت در این بازنگری، درنظرگرفته شدن مرحله اولیه صدور مجوز توسط دانشگاه و شکل گیری و فعالیت مرکز تحقیقات پیشنهادی در حوزه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مبداء است. در عین حال علاوه بر تکمیل فرایند ضروری در چرخه صدور مجوزها، اعتبارسنجی به مراکز دارای مجوز دردستورالعمل حاضر مورد نظر قرار گرفته است. به لحاظ توجه به شاخصه های کیفی مراکز مورد درخواست نیز در طول چرخه فعالیت، ذیل محورهای اصلی؛ تولیت و راهبری، شبکه سازی و جلب مشارکت های ملی و فراملی، ظرفیت سازی و نخبه پروری و به ویژه هم افزایی ظرفیتهای متابع بر اساس شناسایی دقیق تمامی ذی نفعان و جلب همکاری حداکثری آنها، شاخص ها و معیارهای ارزیابی آن ها مورد بازنگری کامل قرار گرفته است.

ماده ۱– تعاریف و واژگان

۱–۱– موسسه دولتی

واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می شود و با داشتن استقلال حقوقی، بخشی از وظایف و اموری را که بر عهده یکی از قوای سه گانه و سایر مراجع قانونی می باشد، انجام می دهد. کلیه سازمان هایی که در قانون اساسی نام برده شده است در حکم موسسه دولتی شناخته می شود.

۲-۱ – مرکز تحقیقات

کوچکترین واحد تحقیقاتی است که در یکی از زمینه های علوم پزشکی با درخواست بالاترین مقام مسئول دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / سازمان/ موسسه متعاقب تایید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع، به تصویب شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور رسیده باشد.

تبصره۱. هسته تحقیقاتی: در این دستورالعمل مراد از هسته تحقیقاتی، مرحله پیش نیاز تاسیس مرکز تحقیقات می باشد که در خود دانشگاه های علوم پزشکی شکل می گیرد که شرح آن به تفصیل آمده است.

تبصره۲. فعالیت یک یا چند گروه پژوهشی در ذیل مرکز تحقیقات بلامانع می باشد.

۳-۱ – عضو موسس

عضو موسس به اعضای هیات علمی دارای مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر مورد تائید وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و علوم ، تحقیقات و فناوری اطلاق می شودکه پیشنهاد تاسیس مرکز را داده و در آن مرکز به فعالیت تحقیقاتی اشتغال دارد.

۱-۳-۱- عضو موسس تمام وقت

به عضو هیات علمی اطلاق می شود که با ابلاغ رئیس دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / سازمان/ موسسه درخواست کننده مرکز تحقیقاتی در آن مرکز به عنوان عضو موسس تمام وقت حضور داشته و به فعالیت تحقیقاتی بپردازد.

۲-۳-۱- عضو موسس نیمه وقت

به عضو هیات علمی اطلاق می شود که با ابلاغ رئیس دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / سازمان/ موسسه درخواست کننده مرکز تحقیقاتی در آن مرکز به عنوان عضو موسس نیمه وقت حضور داشته و به فعالیت تحقیقاتی بپردازد.

تبصره۳. ابلاغ اعضای هیات موسس و پژوهشگران مرکز تحقیقاتی، متعاقب صدور مجوز موافقت اصولی مرکز از شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی کشور توسط رئیس دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / سازمان/ موسسه متبوع صادر خواهد شد.

تبصره ۴ . هر عضو موسس می تواند حداکثر در یک مرکز تحقیقاتی به صورت تمام وقت و یا در دو مرکز تحقیقاتی به صورت نیمه وقت حضور داشته باشد . قابل ذکر است علاوه براین این دو وضعیت، هر عضو هیات علمی می تواند حداکثر در یک مرکز تحقیقات خصوصی به عنوان هیات موسس نیمه وقت نیز معرفی شود.

تبصره ۵ . مراکز تحقیقاتی موظفند هر ساله اسامی پژوهشگران همکار با آن مرکز را (غیر از اعضای هیات موسس)، طبق الگوی درخواستی، به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع جهت ارزشیابی سالیانه اعلام نمایند.

تبصره ۶. تغییر اعضای هیات موسس از زمان اخذ موافقت اصولی مرکز تا هنگام صدور مجوز قطعی تنها در موارد خاص و بر اساس ارائه ادله قابل قبول از سوی رئیس دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / سازمان/ موسسه و معرفی جایگزین همتا و پذیرش کمیته تاسیس و تصمیم گیری ساختارهای تحقیقاتی معاونت تحقیقات و فناوری امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۷. پژوهشگر همکار به فردی اطلاق می شود که با ابلاغ رئیس مرکز تحقیقات کمتر از ۲۰ ساعت در هفته با آن مرکز فعالیت های تحقیقاتی و یا مشاوره ای مشترک داشته باشد.

۴-۱ – نام و حوزه های عملکردی مرکز تحقیقاتی

با توجه به اسناد بالادستی اعلام شده در این دستورالعمل، امکان تاسیس مراکز تحقیقاتی مشابه و مراکزی که در حوزه های تحقیقاتی دارای هم پوشانی هستند وجود نخواهد داشت. لازم است به منظور هم افزایی بهینه تحقیقات مورد نظر در این زمینه ها در قالب مراکز مصوب قبلی پیگیری شود.

در خصوص درخواست تاسیس مراکز تحقیقات جدید، دانشگاه ملزم خواهد بود، علاوه بر ارزیابی دقیق نقشه راه مرکز مورد تقاضا، نیاز واقعی به تشکیل مرکز را از طریق تعریف ماموریت شفاف زمانبندی شده مرکز در ذیل ماموریت های دانشگاه، احصا کند.

ذیل کلیه مراحل تاسیس مراکز تحقیقاتی، امکان تاسیس مرکز تحقیقات هم نام و هم هدف با دپارتمان های موجود دانشگاه/ موسسه، وجود نخواهد داشت.

تبصره ۸. پیشنهاد نام هسته تحقیقاتی بر اساس محور اصلی فعالیت هسته، بر اساس برنامه ها و رسالت های ارائه شده، و متمرکز بر حوزه تخصصی هیات موسس پیشنهادی مرکز و نیز سوابق تحقیقاتی آنها ارائه می گردد.

تبصره ۹. درخواست تغییر نام مراکز تحقیقاتی متعاقب صدور مجوز اصولی مرکز از شورای گسترش تا زمان صدور مجوز قطعی غیر قابل قبول خواهد بود و لازم است در هنگام ارائه پیشنهاد اولیه از سوی رئیس دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه، اهداف بلند مدت نظیر تعاملات ملی و فراملی با سایر مجموعه های تحقیقاتی و نیز شکل گیری پژوهشکده های مورد نیاز به دقت در نظر گرفته شود.

تبصره ۱۰ . گنجاندن اسامی افراد خاص در نام مراکز تحقیقاتی دولتی مجاز نمی باشد در خصوص موارد خاص کمیته تاسیس و تصمیم گیری ساختارهای تحقیقاتی مختار به تصمیم گیری خواهد بود.

ماده ۲ –مراحل تاسیس

اعطای مجوز تاسیس مراکز تحقیقاتی در سه مرحله شامل اخذ مجوز هسته تحقیقات از دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه ، اعطای موافقت اصولی و مجوز قطعی از شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور انجام می پذیرد. وعلاوه بر این شرط به رسمیت شناختن ادامه فعالیت مراکز تحقیقاتی، احراز شرایط اعتبار بخشی است که بر اساس شیوه نامه مربوطه (ماده ۵ این دستورالعمل) ابلاغ و اجرایی می گردد.

۱-۲- مجوز دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی سازمان / موسسه

اخذ مجوز دانشگاه/ موسسه بعد از شکل گیری و تثبیت فعالیت هسته تحقیقاتی اولیه که برای انجام تحقیقات هدفمند گرد هم آمده اند و متعاقب احراز شرایط ذیل منوط به درخواست رسمی ذی نفعان از دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه و تائید شورای پژوهشی و هیات رئیسه مربوطه خواهد بود.

۱-۱-۲. مستندات مورد لزوم هسته تحقیقاتی:

۱-۱-۱-۲. ارائه پیشنهاد تاسیس هسته توسط اعضای هیات موسس اولیه به رئیس دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی سازمان/ موسسه

۲-۱-۱-۲. ارائه اساسنامه پیشنهادی مطابق با اساسنامه الگو (شامل تطبیق اهداف با موضوع مرکز ، شرح وظایف، ملزومات و تجهیزات اولیه راه اندازی) نوع و فعالیت هسته مورد تقاضا، مبتنی بر نیازهای اساسی کشور در یک یا چند حیطه بنیادی ، کاربردی و یا توسعه ای علوم پزشکی ، به تشخیص شورای پژوهشی و هیات رئیسه مربوطه حسب اسناد بالادستی

۳-۱-۱-۲. وجود تناسب و هماهنگی موضوع هسته تحقیقاتی با شرح وظایف/ اولویت ها/ ماموریت ها و برنامه های دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه

۴-۱-۱-۲. معرفی حداقل ۵ نفر عضو هیات علمی به عنوان هیات موسس به طوری که از این تعداد حداقل سه نفر آنها دارای درجه دکتری (PhD و یا دکتری تخصصی) و نیز ۳ نفر آنها تمام وقت هسته پیشنهادی باشند.

مدارک لازم مربوط به هر یک از اعضاء هیات موسس شامل موارد ذیل است:

الف- لازم است از بین اعضای معرفی شده به عنوان هیات موسس هسته، جهت مراکز تحقیقاتی حوزه دندانپزشکی، پیراپزشکی، پرستاری و مامایی حداقل دو نفر دارای h-index ≥ ۸ و جهت سایر مراکز درخواستی حداقل دو نفر دارای h-index ≥ ۱۰ باشد.

ب- راهنمایی حداقل ۳ پایان نامه دفاع شده دانشگاهی، مرتبط با فعالیت هسته، طی ۳ سال اخیر به عنوان استاد راهنما

ج- حداقل ۴ طرح تحقیقاتی خاتمه یافته مرتبط با فعالیت هسته مورد درخواست به عنوان مجری و حداقل دو طرح تحقیقاتی مرتبط به عنوان همکار اصلی طی ۳ سال اخیر

د- چاپ حداقل ۱۰ مقاله علمی در پنج سال گذشته (مرتبط با فعالیت مرکز)، در این خصوص لازم است عضو موسس در ۴ مقاله از مقالات ایندکس شده در نمایه نامه های ISI/PubMed به عنوان نویسنده نفر اول یا مسوول باشد.

ه- دارا بودن حداقل ۳ مقاله مشترک با سایر دانشگاهها/ مراکز تحقیقاتی و یا موسسات علمی معتبر خارج از کشور در پنج سال گذشته (مرتبط با فعالیت هسته مورد تقاضا).

تبصره ۱۱ . فعالیت تحقیقاتی اعضای موسس معرفی شده، به عنوان تمام وقت و نیمه وقت بایستی در هسته و یا در مکان های دیگر وابسته به دستگاه با نام آن هسته، انجام پذیرد.

تبصره ۱۲. در صورتی که عضو موسس هسته تحقیقاتی دارای دستاوردهای تحقیقاتی ویژه ای غیر از مقاله مانند ثبت اختراع، ابتکار، نوع آوری، حل معضل بهداشتی، در سطح ملی یا استانی باشد، معادل سازی آن دستاورد توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه متبوع و هیات رئیسه تعیین می شود.

تبصره ۱۳.تشخیص متناسب بودن امکانات و تجهیزات و فضای مناسب برای فعالیت های تحقیقاتی تعهد شده هسته بر اساس مستندات مربوطه بر عهده معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه متبوع و هیات رئیسه خواهد بود.

۲-۱-۲- مدت اعتبار مجوز دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه بر اساس برنامه اجرایی ارائه شده توسط هسته در ذیل برنامه راهبردی کلان دانشگاه و مشروط به کسب روند صعودی ممتد در ارزشیابی سالانه مراکز هم گروه هسته مطابق استانداردهای سالانه ارزشیابی مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی کشور، ۵ سال خواهد بود.

تبصره ۱۴. ارزشیابی سالانه هسته هایی که تحت مجوز دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه در حال فعالیت هستند بر اساس دستورالعمل های ابلاغی سالانه معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع و توسط دانشگاه متبوع صورت می گیرد و نتایج آن به صورت شفاف در وب سایت دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه درج می گردد.

تبصره ۱۵. الزامی است که طی مدت فعالیت در قالب مجوز دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه، حداقل دو مورد پژوهش اثرگذار (نظیر تولید محصول/ فناوری، تهیه راهنماهای بالینی، مستندات استفاده شده در سیاست گذاری های کلان ملی)، به تائید بالاترین مرجع ذی صلاح مرتبط دانشگاه با موضوع، توسط هسته ارائه شود.

تبصره ۱۶. هسته تحقیقات پس از طی مدت حداقل ۵ سال و مشروط بر احراز شرایط ممتد صعودی در روند ارزشیابی سالانه مورد اشاره تبصره شماره ۱۴ و نیز احصای پژوهش های اثرگذار موضوع تبصره ۱۵ ، در صورت کسب شرایط اخذ موافقت اصولی مستندات پس از تکمیل و تائید هیات رئیسه دانشگاه، از سمت بالاترین مقام دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه در قالب درخواست به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع ارسال می گردد.

۲-۲- موافقت اصولی

۱-۲-۲- اعطای موافقت اصولی، منوط به احراز شرایط و مطابق مندرجات برگه درخواست و تصویب معاونت تحقیقات و فناوری و شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور خواهد بود.

تبصره ۱۷. مدارک و مستندات ارسالی کلیه مراکز تحقیقاتی بایستی ابتدا در معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بررسی و مورد تایید قرار گرفته و مجوز فعالیت خود را از شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی اخذ نمایند.

۲-۲-۲- مدت اعتبار موافقت اصولی بر اساس برنامه اجرایی ارائه شده توسط دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه، متقاضی و گستردگی حوزه فعالیت تحقیقاتی مرکز تحقیقاتی حداقل ۴ سال و حداکثر ۵ سال خواهد بود.

۳-۲-۲- اعضای هیات موسس پس از موافقت اصولی به اعضای اصلی مرکز تبدیل می شوند و معرفی آنها به عنوان اعضای هیات موسس مراکز جدید مورد درخواست امکان پذیر نخواهد بود.

تبصره ۱۸. پس از دریافت موافقت اصولی از شورای گسترش، جابجایی اعضاء و نیز تغییر نام مرکز تحقیقاتی مصوب شورای گسترش تا پس از اخذ موافقت قطعی امکان پذیر نمی باشد.

تبصره ۱۹. در صورت جایگزینی فرد دیگر به جای عضو موسس یا اعضای اصلی نامبرده، در موارد بسیار خاص نظیر بازنشستگی، قطع همکاری با دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه، فوت و امثالهم، باید شرایط مرتبط با عضو اصلی را با تائید معاونت تحقیقات داشته باشد.

۴-۲-۲- مستندات مورد نیاز:

۱-۴-۲-۲- ارسال تقاضای موافقت اصولی توسط بالاترین مقام مسئول دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه به معاونت تحقیقات و فناوری

۲-۴-۲-۲- معرفی اعضای موسس مرکز مشتمل بر حداقل ۷ نفر عضو هیات علمی (در این مرحله، اضافه شدن حداقل دو نفر به ماده ۲-۴-۱-۱) به عنوان هیات موسس به طوری که از این تعداد حداقل چهار نفر آنها دارای درجه دکتری(PhD و یا دکتری تخصصی) حداقل ۴ نفر آنها تمام وقت مرکز مورد تقاضا باشند. لازم است حداقل ۳ نفر از اعضای هیات موسس پیشنهادی در این مرحله از سایر بخش های درون یا بیرون دانشگاه و کاملا در راستای دستیابی به اهداف تعیین شده تمهید شوند.

الف- لازم است از بین اعضای معرفی شده به عنوان هیات موسس مرکز، جهت مراکز تحقیقاتی حوزه دندانپزشکی، پیراپزشکی، پرستاری و مامایی حداقل دو نفر دارای h-index ≥ ۱۰ و جهت سایر مراکز درخواستی حداقل دو نفر دارای h-index ≥ ۱۲ یا حداقل دارای FWCI ≥ ۱/۵ باشد.

ب- راهنمایی حداقل ۳ پایان نامه دفاع شده دانشگاهی، مرتبط با فعالیت مرکز، طی ۳ سال اخیر به عنوان استاد راهنما

ج- برای مجموع اعضای هیات موسس پیشنهادی؛ حداقل ۴ طرح تحقیقاتی خاتمه یافته مرتبط با فعالیت مرکز مورد درخواست به عنوان مجری و حداقل دو طرح تحقیقاتی مرتبط به عنوان همکار اصلی طی ۳ سال اخیر

د- چاپ حداقل ۱۵ مقاله تحقیقاتی نویسنده اول/ مسول توسط هر یک از اعضای هیات موسس، مرتبط با موضوع فعالیت مرکز، که ۵۰ ٪ آنها در مجلات نمایه شده Q1در ISI یا Pub Med نمایه شده باشند .

ه- دارا بودن حداقل ۳ مقاله مشترک با سایر دانشگاهها/ مراکز تحقیقاتی و یا موسسات علمی معتبر خارج از کشور در پنج سال گذشته (مرتبط با فعالیت مرکز مورد تقاضا).

۳-۴-۲-۲ . مستندات لازم جهت موافقت اصولی مرکز:

الف. داشتن برنامه راهبردی ۵ ساله مورد تائید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت. این برنامه می بایست دارای research map و research line و Road Map مبتنی بر رسالت و ماموریت مرکز باشد. همچنین شفاف بودن خط مشی تحقیقاتی مرکز ، میزان انطباق خط مشی تحقیقاتی با اولویت های وزارت بهداشت ، تسلسل و عمق بخشیدن به برنامه های مرکز مبتنی بر خط مشی تحقیقاتی و پرهیز از پراکنده کاری از موارد مهم می باشد.

ب. ارائه مستندات ارزشیابی و بازنگری برنامه راهبردی و نحوه بهره برداری از نتایج ارزشیابی برنامه طی سنوات فعالیت حسب مجوز دانشگاه.

ج. تحلیل ذی نفعان مرکز مورد درخواست بر اساس تعیین نقش مشارکتی هر یک از ذی نفعان داخل و خارج از مرکز و دانشگاه

د. انتظار می رود حسب بازه زمانی فعالیت مرکز و بر اساس لاین تحقیقاتی اعلام شده و برنامه راهبردی و نقشه راه فهرست کاملی از ذی نفعان در راستای نیل به رسالت ها و چشم انداز تعیین شده به اشتراک گرفته شده باشند و در این مرحله ضمن ارائه گزارش فرایندهای طی شده در این خصوص، برنامه تکمیل و تقویت این مهم نیز ارائه شود.

ه. برخورداری از روند صعودی ممتد در امتیازات ارزشیابی دوره‌ای (بر اساس شاخص z و درصد رشد امتیازات محور تولید دانش حداقل طی یک دوره متوالی سه ساله)

و. جذب بودجه از سازمان های دولتی و خصوصی داخل کشور (حد اقل پنج مورد)

تبصره ۲۰. مراد از مراکز / موسسات / سازمان های داخل ، مراکز و موسسات و سازمان های داخل کشور و خارج از واحد تحقیقاتی (مرکز، پژوهشکده متبوع ، پژوهشگاه متبوع) می باشد.

تبصره ۲۱. مقالات مشترک با سایر کشورها: عبارتست از مقاله ای که طی سه سال گذشته، با همکاری یک یا چند کشور نوشته شده ودر آدرس های آن مقاله ، آدرس موسسات خارجی موجود باشد.

ز. ارائه مستندات استنادات موضوعی در مقالات سایر مراکز و موسسات ؛ حداقل ۲۰ مورد طی سه گذشته

ارائه مستندات ارجاعات در سایر انتشارات (به جز مقالات) مانند کتب مرجع به مقالات منتشر شده مرکز طی سه سال اخیر؛ حداقل ۲ مورد طی سه سال گذشته

ح. ارائه مستندات میانگین استنادهای دریافتی در مقایسه با نرخ استناد جهانی درهمان رشته؛ حداقل h-index ≤ ۱۰ مورد طی سه سال گذشته

ط. ارائه مستندات تعداد دانشجویان فارغ التحصیل مقاطع تحصیلات تکمیلی در ارتباط با انجام تحقیق: تعداد پایان نامه های تحقیقاتی مقطع کارشناسی ارشد و بالاترکه استاد راهنما و یا مشاور آن عضو مرکز تحقیقاتی بوده و به نام مرکز تحقیقات مصوب شده و در سه سال گذشته از آن دفاع بعمل آمده باشد.

ی. ارائه مستندات حداقل دو مورد پژوهش اثرگذار (نظیر تولید محصول/ فناوری، تهیه راهنماهای بالینی، مستندات استفاده شده در سیاست گذاری های کلان ملی)، به تائید بالاترین مرجع ذی صلاح مرتبط با موضوع، که به تائید هیات رئیسه دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی/ سازمان / موسسه نیز رسیده باشد.

ک. ارجاع به پژوهش های به نام مرکز تحقیقات / دانشگاه در مستندات کمک تصمیم گیر مانند گایدلاین ، کتب مرجع ، .... با ذکر نام پژوهش / مقاله در لیست منابع مستند؛ حداقل ۳ مورد طی سه سال گذشته

ل. ارائه مستندات مربوط به طرح های تحقیقاتی مصوب بر اساس سفارش از طرف دستگاه های سفارش دهنده به صورت انجام پژوهش و یا انجام مرور سیستماتیک (نکته : این طرح ها الزاما شامل طرح های فراخوان شده از سوی مراجع funder نمی باشد) ؛ حداقل ۳ مورد طی سه سال گذشته

م. طرح های تحقیقاتی مصوب مرکز تحقیقات / دانشگاه در سال ارزشیابی که به صورت مشترک با صنعت انجام شده و حداقل ۳۰ درصد پیشرفت کار داشته است؛ حداقل ۳ مورد طی سه سال گذشته

ن. ارائه موارد اطلاع رسانی به جامعه از نتایج تحقیقات در قالب درج خبر در رسانه های اجتماعی (روزنامه های کثیر الانتشار ، رسانه های ملی ....) ؛ حداقل ۵ مورد طی سه سال گذشته

۲-۲-۵ . معادلسازی برون دادها ی خاص نظیر راهنماهای بالینی، خلاصه سیاست گذاری و امثالهم بر اساس امتیازات کسب شده در ارزشیابی مرکز صورت خواهد گرفت.

۳-۲- موافقت قطعی

بازه زمانی درخواست مجوز قطعی بین چهار تا پنج سال بعد از موافقت اصولی با احراز شرایط بندهای ۲-۲-۳ تا ۳-۲-۶ پس از تائید معاونت تحقیقات فناوری و تصویب شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور خواهد بود.

۱-۳-۲- مستندات مورد نیاز:

۲-۳-۲ - ارسال تقاضای تبدیل موافقت اصولی به موافقت قطعی توسط بالاترین مقام مسئول دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی / سازمان / موسسه به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع

۳-۳-۲ - ارائه برنامه راهبردی ۴ ساله اجرا شده و پیش رو مورد تائید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت. این برنامه ها می بایست دارای research map و research line و Road Map مبتنی بر رسالت و ماموریت مرکز باشد. همچنین شفاف بودن خط مشی تحقیقاتی مرکز ، میزان انطباق خط مشی تحقیقاتی با اولویت های وزارت بهداشت ، تسلسل و عمق بخشیدن به برنامه های مرکز مبتنی بر خط مشی تحقیقاتی و پرهیز از پراکنده کاری از موارد مهم می باشد.

۴-۳-۲ -ارائه نتایج ارزیابی سالانه برنامه راهبردی بر اساس شاخص های مدون و مستندات نحوه بازنگری برنامه ها و اعمال نتایج این ارزیابی در ارتقای فرایندهای مرکز طی سنوات فعالیت در سازمان / موسسه و ذیل مجوز اصولی.

۵-۳-۲ - مستندات مربوط به اعضای هیات موسس

الف- راهنمایی حداقل ۶ پایان نامه دفاع شده دانشگاهی، مرتبط با فعالیت مرکز، طی ۴ سال اخیر به عنوان استاد راهنما

ب- حداقل ۴ طرح تحقیقاتی خاتمه یافته مرتبط با فعالیت مرکز مورد درخواست به عنوان مجری و حداقل دو طرح تحقیقاتی مرتبط به عنوان همکار اصلی طی ۴ سال اخیر

ج- چاپ حداقل ۱۲ مقاله تحقیقاتی نویسنده اول/ مسول توسط هر یک از اعضای هیات موسس، مرتبط با موضوع فعالیت مرکز، که ۵۰ ٪ آنها در مجلات نمایه شده Q1 در ISI یا Scopus نمایه شده باشند .

د- دارا بودن حداقل ۳ مقاله مشترک با سایر دانشگاه ها/ مراکز تحقیقاتی و یا موسسات علمی معتبر خارج از کشور در ۴ سال گذشته (مرتبط با فعالیت مرکز مورد تقاضا).

۶-۳-۲- مستندات لازم جهت موافقت قطعی مرکز:

الف. برخورداری از روند ممتد صعودی امتیازات ارزشیابی دوره‌ای (بر اساس شاخص z و درصد رشد امتیازات محور تولید دانش حداقل طی یک دوره متوالی چهار ساله)

ب. جذب بودجه از سازمان های دولتی و خصوصی داخل کشور (حد اقل شش مورد)

ج. چاپ حد اقل ۲۰ مقاله تحقیقاتی مرتبط با موضوع فعالیت مرکز در مجلات نمایه شده در ISI / PubMed بطور مشترک با مراکز / موسسات / سازمانهای داخل و ۱۰ مقاله نمایه شده در ISI / PubMed مشترک با مراکز / موسسات خارج از کشور پس از اخذ مصوبه اصولی شورای گسترش گذشته به نحوی که مرکز فوق الذکر به عنوان نویسنده اول / مسول در مقالات چاپ شده باشد .

تبصره ۲۲. مراد از مراکز / موسسات / سازمان های داخل ، مراکز و موسسات و سازمان های داخل کشور و خارج از واحد تحقیقاتی (مرکز، پژوهشکده متبوع ، پژوهشگاه متبوع) می باشد.

تبصره ۲۳. مقالات مشترک با سایر کشورها: عبارتست از مقاله ای که طی سه سال گذشته، با همکاری یک یا چند کشور نوشته شده و در آدرس های آن مقاله ، آدرس موسسات خارجی موجود باشد.

د. ارائه برنامه و مستندات تمهید زیرساخت های تحقیقاتی (نظام ثبت / کوهورت / بیوبانک / آزمایشگاه های جامع) حسب موضوع فعالیت مرکز

ه. ارائه مستندات استنادات موضوعی در مقالات سایر مراکز و موسسات ؛ حداقل ۵۰ مورد طی ۴ گذشته

و. ارائه مستندات ارجاعات در سایر انتشارات (به جز مقالات) مانند کتب مرجع به مقالات منتشر شده مرکز طی سه سال اخیر؛ حداقل ۴ مورد طی ۴ گذشته

ز. ارائه مستندات میانگین استنادهای دریافتی در مقایسه با نرخ استناد جهانی درهمان رشته؛ حداقل h-index ≥ ۱۲ مورد طی ۴ سال گذشته

ح. ارائه مستندات تعداد دانشجویان فارغ التحصیل مقاطع تحصیلات تکمیلی در ارتباط با انجام تحقیق: تعداد پایان نامه های تحقیقاتی مقطع کارشناسی ارشد و بالاترکه استاد راهنما و یا مشاور آن عضو مرکز تحقیقاتی بوده و به نام مرکز تحقیقات مصوب شده و در۴ سال گذشته از آن دفاع به عمل آمده باشد؛ حداقل ۱۰مورد طی چهار سال گذشته.

ط. ارجاع به پژوهش های به نام مرکز تحقیقات / دانشگاه در مستندات کمک تصمیم گیر مانند گایدلاین ، کتب مرجع ، .... با ذکر نام پژوهش / مقاله در لیست منابع مستند؛ حداقل ۴ مورد طی ۴ سال گذشته

ی. ارائه مستندات حداقل ۳ مورد پژوهش اثرگذار (نظیر تولید محصول/ فناوری، تهیه راهنماهای بالینی، مستندات استفاده شده در سیاست گذاری های کلان ملی)، به تائید بالاترین مرجع ذی صلاح مرتبط با موضوع، که به تائید هیات رئیسه دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی/ سازمان / موسسه نیز رسیده باشد.

ک. طرح های تحقیقاتی مصوب سفارش شده به مرکز تحقیقات از سوی دستگاههای سفارش دهنده (نکته : این طرح ها الزاما شامل طرح های فراخوان شده از سوی مراجع funder نمی باشد) ؛ حداقل ۴ مورد طی ۴ سال گذشته

ل. ارائه مستندات طرح های تحقیقاتی مصوب مرکز تحقیقات / دانشگاه در سال ارزشیابی که به صورت مشترک با صنعت انجام شده و حداقل ۳۰ درصد پیشرفت کار داشته است؛ حداقل ۴ مورد طی ۴ سال گذشته

تبصره ۲۴. لازم به ذکر است تمامی مستندات طرح های ارائه شده در معاونت تحقیقات و فناوری بررسی خواهد شد.

ماده ۳ – نحوه بررسی و تصویب اولیه و قطعی مراکز تحقیقاتی

پس از وصول مدارک تکمیل شده توسط معاونت تحقیقات و فناوری، گروه کارشناسی متشکل از افراد ذیل از مرکز مورد نظر بازدید و نظر کارشناسی خود را به صورت مکتوب به کمیته تاسیس و تصمیم گیری ساختارهای تحقیقاتی معاونت تحقیقات و فناوری گزارش می نمایند .

۱-۳. *نماینده معاون تحقیقات و فناوری*

۲-۳. *دو نفر محقق به انتخاب معاون تحقیقات و فناوری*

۳-۳. *نماینده معاون آموزشی*

نظر نهایی گروه کارشناسی همراه با کلیه مدارک لازم پس از بررسی و تائید کمیته تاسیس و تصمیم گیری ساختارهای تحقیقاتی معاونت تحقیقات و فناوری از طرف معاون تحقیقات و فناوری جهت تصمیم گیری نهایی به دبیرخانه شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور ارسال خواهد شد.

ماده ۴ – تشکیلات مراکز تحقیقاتی

تشکیلات نیروی انسانی مراکز تحقیقاتی می تواند با توجه به وابستگی تشکیلاتی ، حجم و نوع فعالیت مطابق نمودارهای پیشنهادی معاونت تحقیقات و فناوری به معاونت توسعه مدیریت، منابع و برنامه ریزی (مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری) معین شود.

۱-۴- رئیس مرکز

از طرف اعضای هیات موسس و توسط معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه پیشنهاد شده و با حکم رئیس دانشگاه / موسسه / سازمان به مدت ۴ سال منصوب می شود، در صورت احراز شرایط، وی می تواند برای حداکثر دو دوره متوالی به عنوان رئیس مرکز انتخاب شود و انتخاب به صورت متناوب محدودیتی ندارد. رئیس مرکز، رئیس شورای پژوهشی و مسئول نظارت بر کلیه فعالیتهای علمی و تحقیقاتی مرکز خواهد بود.

تبصره ۲۵. شرایط احراز برای انتخاب مجدد رییس مرکز:

بهبود مستمر وضعیت شاخص های عملکردی تحقیقات و فناوری در طی هر دوره مدیریت ۴ ساله به میزان حداقل ۶۰ درصد از اهداف برنامه استراتژی مرکز که قبلا به تایید معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه و وزارت بهداشت رسیده است.

۲-۴ – معاون علمی مرکز

توسط رئیس مرکز انتخاب و مسئول هماهنگی و نظارت بر امور تحقیقات و بخش های علمی خواهد بود.

ماده ۵ – تعلیق/ لغو مجوز و اعتبار بخشی مراکز تحقیقاتی

اعتباربخشی سالانه مراکز تحقیقات اعم از مراکز دارای مجوز اصولی و قطعی تابع استانداردها، مقررات و ضوابط ابلاغی معاونت تحقیقات و فناوری (این دستورالعمل متعاقبا اعلام می گردد) به شرح ذیل خواهد بود:

۵-۱- تائید کامل صلاحیت

در صورت احراز کلیه استانداردهای مندرج در این دستورالعمل و چنانچه مرکز حسب نتایج ارزشیابی سالانه دارای روند صعودی باشد و حسب دستورالعمل و استانداردهای اعتباربخشی مراکز تحقیقاتی که در قالب مستندی جامع تدوین و ابلاغ می گردد، حائز شرایط باشد، در پایان سال مجدد برای مدت یکسال، اعتباربخشی می شود.

۵-۲- تائید مشروط صلاحیت

چنانچه اکثر الزامات ذکر شده در این دستورالعمل در حد قابل قبول در مرکز جاری باشد به نحوی که کیفیت کلی فعالیت ها و برون دادهای آن قابل قبول باشد و روند امتیازات و نمره Z مرکز منفی نشده باشد ولی بر اساس دستورالعمل و استانداردهای اعتباربخشی مراکز تحقیقاتی شرایط ادامه فعالیت مرکز ذیل گروه مشروط ارزیابی شود، مراتب از طریق نامه کتبی به دانشگاه/ موسسه متبوع جهت استحضار و مدیریت و مداخلات بهینه منعکس خواهد شد.

۵-۳- تائید مشروط صلاحیت با اخطار

مراکز تحقیقاتی که طی مدت حداکثر ۵ سال پس از اخذ مجوز اصولی از شورای گسترش موفق به اخذ مجوز قطعی نشود ابتدا توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تذکر کتبی دریافت خواهند نمود. در مرحله بعد، در صورت عدم اقدام لازم طی یک سال و یا نداشتن حداقل های اخذ موافقت قطعی (مندرج در همین دستورالعمل) ، موافقت اصولی مرکز به پیشنهاد معاونت تحقیقات وزارت بهداشت و با تائید شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی لغو خواهد شد.

۵-۴- عدم تائید صلاحیت

چنانچه مرکز طی سه سال متوالی جزء ۱۰٪ انتهایی فهرست ارزشیابی مراکز هم گروه قرار گیرد و حسب دستورالعمل و استانداردهای اعتباربخشی مراکز تحقیقاتی در ذیل گروه عدم تائید صلاحیت قرار گیرد، از طرف معاونت تحقیقات وزارت بهداشت ، طی نامه ای به بالاترین مقام مسئول دانشگاه / دانشگده علوم پزشکی / سازمان/ موسسه ، مرکز به حالت تعلیق در خواهد آمد. اگر ظرف مدت یکسال از این اعلام ، مرکز همچنان نتواند این وضعیت را اصلاح نماید، مجوز آن از سوی شورای گسترش و با نظر معاونت تحقیقات و فناوری لغو خواهد شد.

۵-۵- تائید راه اندازی مجدد

اخذ مجدد موافقت اصولی مرکز منوط به آغاز فرایند های مربوط به اخذ موافقت دانشگاه/ موسسه خواهد بود که حداقل به مدت دو سال از زمان لغو مجوز قطعی مرکز توسط شورای گسترش امکان پذیر نخواهد بود.

تبصره ۲۶ .در صورت انجام تخلفات پژوهشی و درمانی و احراز آن به تشخیص معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع امتیاز مرکز مربوطه به حالت تعلیق درآمده و توسط شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی لغو می شود.

ماده ۶– هرگونه تغییر و اصلاح در این دستورالعمل به پیشنهاد معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با تصویب شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی صورت خواهد گرفت.

این دستورالعمل در **۶ ماده** و **۲۶ تبصره** در **دویست و هشتاد و هشتمین جلسه شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۶** مورد بازنگری و تصویب قرار گرفت.

دکتر بهرام عین اللهی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

از طرف
دکتر ابوالفضل باقری فرد